RETSMØDERAPPORT
i sag C-290/89 *

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. *De relevante EF-regler*

Rådets direktiv 75/440/EØF af 16. juni 1975 vedrører ifølge artikel 1 de krav, som kvaliteten af det overfladeferskvand, der benyttes eller er bestemt til at blive benyttet til fremstilling af drikkevand, efter en hensigtsmæssig behandling skal opfylde.

Direktivet fastsætter parametre, som definerer kvaliteten af overfladevand. Parameterværdierne er fastsat i Rådets direktiv 79/869/EØF af 9. oktober 1979, som ifølge artikel 1 vedrører referencemålemetoder og hyppighed for prøveudtagning og analyse af de parametre, der er anført i bilag II til direktiv 75/440/EØF.

Det bestemmes i artikel 10 i direktiv 75/440/EØF og artikel 13 i direktiv 79/869/EØF, at medlemsstaterne sætter de nødvendige administrative eller ved lov fastsatte bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet inden for en frist på to år efter dets meddelelse. De skal straks underrette Kommissionen herom.

Direktiverne blev meddelt Kongeriget Belgien henholdsvis den 18. juni 1975 og den 19. oktober 1979, hvorfor den nævnte frist udløb henholdsvis den 18. juni 1977 og den 19. oktober 1981.

2. *Sagens baggrund*

Kommissionen anmodede ved skrivelse af 8. december 1986 den belgiske regering om oplysninger vedrørende den faktiske anvendelse af de to direktiver.

Kommissionen anmodede den belgiske regering om at besvare følgende spørgsmål:

a) Hvilke foranstaltninger er truffet for at gennemføre bestemmelserne om opdeling af overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand, i tre grupper af grænseværdier, A1, A2 og A3, og hvilke værdier er der fastsat for alle prøveudtagningspunkter eller for hvert prøveudtagningspunkt, der skal gælde for overfladevand (artikel 2 og 3 i direktiv 75/440/EØF)?

b) Hvilken sammenhængende aktionsplan til forbedring af overfladevandets kvalitet er der udarbejdet (artikel 4, stk. 2, i direktiv 75/440/EØF)?

c) Har de belgiske myndigheder tilladt undtagelsesvis anvendelse af overfladevand, hvis kendetegn er ringere end de

* Processprog: nederlandsk.

bindende grænseværdier, der svarer til typebehandling A3 (artikel 4, stk. 3, i direktiv 75/440/EØF)?

d) Har de belgiske myndigheder gjort brug af de undtagelser fra direktiv 75/440/EØF, som er hjemlet i dets artikel 8?

e) Hvilken hyppighed er der fastsat for prøveudtagning og analyse af de enkelte parametre fra hvert udtagningssted (artikel 6 i direktiv 79/869/EØF)?

f) Har de kompetente myndigheder besluttet at nedsætte hyppigheden for prøveudtagning og analyse af disse parametre, jf. artikel 7 i direktiv 79/869/EØF?

g) I hvilket omfang har de kompetente myndigheder anvendt de referencemålemetoder, der er anført i bilag I til direktiv 79/869/EØF (artikel 3, stk. 2), og har de truffet de fornødne foranstaltninger for at overholde værdierne for detektionsgrænse samt den nøjagtighed og rigtighed af de til kontrol af parametrene anvendte målemetoder (artikel 3, stk. 3)?

Da anmodningen om oplysninger ikke blev besvaret, tilstillede Kommissionen den belgiske regering en åbningsskrivelse af 6. august 1987, hvori denne anmodedes om inden for to måneder at fremsætte sine bemærkninger vedrørende den manglende gennemførelse af direktiv 75/440/EØF og direktiv 79/869/EØF, samt Traktatens artikel 5. Denne skrivelse blev ikke besvaret.

Kommissionen fremsatte den 25. maj 1988 en begrundet udtalelse i henhold til EØF-Traktatens artikel 169, stk. 2, som heller ikke blev besvaret.

Kommissionen har herefter anlagt nærværende traktatbrudssag.

II — Skriftlig forhandling og parternes påstande

Kommissionens stævning blev registreret på Domstolens Justitskontor den 19. september 1989.

Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Det fastslås, at Kongeriget Belgien ikke har opfyldt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab ved ikke at give underretning om de foranstaltninger, hvormed det har efterkommet forpligtelserne i henhold til Rådets direktiver 75/440/EØF af 16. juni 1975 om kvalitetskrav til overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne, og 79/869/EØF af 9. oktober 1979 om målemetoder og hyppighed for prøveudtagning og analyse af overfladevand, som

anvendes til fremstilling af drikkevand i medlemsstaterne, eller ved ikke at træffe foranstaltninger til gennemførelse af direktivernes bestemmelser.

— Kongeriget Belgien tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Kongeriget Belgien har ikke nedlagt påstande.

III — Parternes anbringender og argumenter

Kommissionen har gjort gældende, at den ikke kan kontrollere, om bestemmelserne i direktiverne 75/440/EØF og 79/869/EØF er korrekt gennemført, fordi den belgiske regering aldrig har underrettet Kommissionen om de administrative eller ved lov fastsatte bestemmelser, hvorved gennemførelsen er sket, hvilket er foreskrevet i artikel 10 i direktiv 75/440/EØF og artikel 13 i direktiv 79/869/EØF.

På baggrund af Kongeriget Belgiens oplysninger i svarskriftet, går Kommissionen ud fra, at direktiverne ikke skal anvendes i regionen Bruxelles.

Med hensyn til regionen Flandern har Kommissionen gjort gældende, at den belgiske regering aldrig har underrettet om de cirkulærer og forslag, som er nævnt i svarskriftet, hvilket er i strid med forpligtelsen hertil i artikel 10 i direktiv 75/440/EØF og artikel 13 i direktiv 79/869/EØF. Under alle omstændigheder har den belgiske regering ikke besvaret spørgsmål g) i skrivelsen af 8. december 1986.

Med hensyn til regionen Wallonien har Kommissionen anført, at svarskriftet heller ikke indeholder et svar på spørgsmålene vedrørende de to direktivers anvendelse, som Kommissionen stillede i den førnævnte skrivelse, hvilket klart strider mod artikel 8 i direktiv 79/869/EØF.

Kommissionen har erkendt, at bortset fra artikel 4, stk. 2, er direktiv 75/440/EØF blevet korrekt gennemført i regionen Wallonien. Dette er ikke tilfældet med hensyn til direktiv 79/869/EØF, da afgørelsen truffet af regionen Walloniens udøvende myndighed den 20. juli 1989 vedrører et andet direktiv, nemlig Rådets direktiv 80/778/EØF af 15. juli 1980 om kvaliteten af drikkevand (EFT L 229, s. 11).

Den belgiske regering har indledningsvis gjort gældende, at gennemførelsen i national ret af de ovennævnte direktiver i henhold til lov af 8. august 1980 i Belgien henhører under regionernes kompetence. Den er af den opfattelse, at de foranstaltninger, som er nødvendige for at gennemføre de to direktiver i belgisk ret, er truffet i alle tilfælde fra og med den 1. januar 1990.

Med hensyn til regionen Bruxelles råder denne ikke over overfladevand, som anvendes til fremstilling af drikkevand. Det er derfor ikke nødvendigt at gennemføre direktiverne, navnlig fordi det også i fremtiden vil være umuligt at fremstille drikkevand af overfladevand.

Med hensyn til regionen Flandern er direktiv 75/440/EØF, herunder dettes artikel 2, 3 og 4, fuldt ud gennemført i belgisk ret ved:

— Lov af 24. maj 1983 om generelle bestemmelser for kvaliteten af overfladeferskvand til bestemte former for anvendelse.

— Kongelig anordning af 25. september 1984 om generelle bestemmelser for kvaliteten af overfladeferskvand til fremstilling af drikkevand.

— Anordning udstedt af regionen Flanderns udøvende myndighed den 21. oktober 1987 om udpegelse af de områder, hvor overfladevandet skal anvendes til fremstilling af drikkevand.

Ifølge den belgiske regering er denne anordning uddybet ved et hydrografisk kort over de udpegede vandområder og ved følgende ministerielle cirkulærer:

a) AW/87-3 som vedrører gennemførelsen af en række af bestemmelserne i anordningen fra regionen Flanderns udøvende myndighed, f. eks:

— Fastsættelse af indsamlingsnormer for drikkevand af kategori A3 I og med hensyn til fangstområder udpegelsen af vandområder til karpefisk.

— Fastsættelse af fremgangsmåden ved kontrol og rapportering.

— Om opfyldelse af målsætningerne gennem overordnede planer for vandområdernes forvaltning (herunder en undersøgelse med henblik på opgavefordelingen).

— Retningslinier for udstedelsen af tilladelser til udledning.

— Om Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering's udarbejdelse af alle niveau 3-planer i forbindelse med programmerne for spildevandsrensning.

— Om Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering's udarbejdelse af flerårige investeringsprogrammer.

b) AW/88-1, som vedrører vandrensningsselskabers overtagelse af vandrensningsanlæg, opsamlingsanlæg og pumpestationer, som tilhører kommuner eller selskaber oprettet kommunerne imellem.

c) AW/88-2, som vedrører udarbejdelsen, beregningen og godkendelsen af generelle kloakeringsplaner.

d) AW/88-3, som vedrører støtte til kloakeringsarbejder.

Med hensyn til region Flandern har den belgiske regering understreget, at artikel 2 i direktiv 75/440/EØF er gennemført i belgisk ret ved kongelig anordning af 25. september 1984, anordning af 21. oktober 1987 ud-

stedt af regionen Flanderns udøvende myndighed og ved det ministerielle cirkulære AW/87-3 af 29. januar 1988. Direktivets artikel 3 er gennemført ved anordning af 21. oktober 1987 udstedt af regionen Flanderns udøvende myndighed og ved det ministerielle cirkulære AW/87-3 af 29. januar 1988. Den sammenhængende aktionsplan, som er omhandlet i artikel 4 i direktiv 75/440/EØF, indgår i planen om rensning af spildevand (ministerielt cirkulære AW/87-3).

Endvidere er direktiv 79/869/EØF i regionen Flandern gennemført ved lov af 24. maj 1983 og ved kongelig anordning af 25. september 1984. Hyppigheden for prøveudtagning og analyse af de enkelte parametre fra hvert udtagningssted er fastsat i cirkulære AW/87-3.

Med hensyn til Kommissionens spørgsmål g) i skrivelse af 8. december 1984 har den belgiske regering gjort gældende, at de referencemålemetoder, der er anført i bilaget til direktiv 79/869/EØF og de værdier for detektionsgrænse samt den nøjagtighed og rigtighed af de til kontrol af parametrene anvendte målemetoder er overholdt i cirkulære AW/87-3, som fastsætter hyppigheden for prøveudtagning og analyse af de enkelte parametre fra hvert enkelt udtagningssted.

For så vidt angår regionen Wallonien, har den belgiske regering gjort gældende, at direktiv 75/440/EØF er gennemført ved en endnu ikke offentliggjort anordning af 20. juli 1989 udstedt af regionen Walloniens udøvende myndighed, at direktivets artikel 4, stk. 2, er genstand for et udkast til et dekret, som er forelagt det wallonske Conseil Regional, og at regionen Walloniens udøvende myndighed den 20. juli 1989 har udstedt en anordning vedrørende gennemførelsen af direktiv 79/869 samt af direktiv 80/778/EØF. Denne anordning er endnu ikke offentliggjort.

Den belgiske regering har tilføjet, at Kommissionen på sædvanlig måde er blevet underrettet om det dekret af 7. november 1985, i henhold til hvilket regionen Walloniens udøvende myndighed har offentliggjort anordningerne.

J. C. Moitinho de Almeida
Refererende dommer